

Guía Docente			
Datos Identificativos			2015/16
Asignatura (*)	Fontes de datos estatísticos e indicadores para o estudio das migracións	Código	615472108
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria
Idioma	Galego		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Socioloxía e Ciencia Política da Administración		
Coordinación	Perez Carames, Antia	Correo electrónico	antia.perez@udc.es
Profesorado	Cano Ruiz, Esther Perez Carames, Antia	Correo electrónico	esther.cano.ruiz@udc.es antia.perez@udc.es
Web	www.esomi.es		
Descripción xeral	Na materia -Fontes de datos estatísticos e indicadores para o estudio das migracións- iniciaranse aos estudiantes no manexo das principais fontes estatísticas dispoñibles en España e na UE para a análise dos movementos migratorios internacionais. Describiranse os principais conceptos que rodean ás fontes e á produción de información estatística e ensinarase o manexo das principais fontes de datos a través de prácticas no laboratorio.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
- Competencias xerais de dominio das ferramentas metodolóxicas, así como das fontes de información e das principais técnicas de análise descriptiva dos datos estatísticos en materia de migracións.			AM1 BM2 CM1 AM6 BM3 AM7 BM4 AM8 BM5 AM9 BM6 BM7 BM12 BM13
- Coñecemento acerca dos conceptos e características das principais fontes estatísticas empregadas no estudio das migracións, tanto a nivel nacional como internacional.			AM3 BM4 CM4 AM5 BM5 CM5 AM6 BM8 AM7 BM9 AM8 BM11 AM9 BM14 BM15
- Manexo, interpretación e análise da información extraída de diversas fontes estatísticas para o estudio do stock e os fluxos migratorios.			AM6 BM1 AM7 BM2 AM8 BM15
- Aprendizaxe das técnicas de representación e análise descriptiva (construcción de índices e indicadores) da información estatística (táboas, gráficos e mapas)			AM6 BM6 CM3 AM7 BM9 CM4 AM8 BM10

Temas	Subtemas
TEMA 1. Introducción e principais conceptos en torno ás fontes estatísticas	Definición de fonte e operación estatística. Do concepto sociolóxico á definición estatisticamente medible: usos e conceptos nas fontes estatísticas. Características das fontes estatísticas: cobertura, fiabilidade, coherencia, correspondencia. As axencias oficiais de producción da información estatística. Harmonización e complementariedade das fontes estatísticas. A difusión da información estatística: busca e consulta dos datos. Principais fontes estatísticas de ámbito nacional e internacional para o estudio dos stocks e fluxos migratorios.
TEMA 2. A medición do fenómeno migratorio	Conceptos básicos: fluxos, stock, saldo migratorio. A definición das categorías estatísticas en torno ó fenómeno migratorio partindo da normativa da estranxeiría en España.
TEMA 3. Fluxos migratorios	Conceptos, medición e fontes estatísticas dispoñibles. a Estatística de Variacións Residenciais.
TEMA 4. Stocks de poboación inmigrante	Definición de stock. Principais variables de clasificación sociodemográfica. Censo de Poboación e Vivendas. Padrón Municipal de Habitantes.
TEMA 5. Os distintos tipos de migracións e a súa medición	Migracións laborais, demandantes de asilo e refuxio, estudiantes, reagrupamento familiar. As operacións estatísticas contidas no Anuario Estatístico de Inmigración.
TEMA 6. A medición das migracións irregulares	Migracións irregulares, ilegais, non autorizadas e clandestinas. Fontes estatísticas dispoñibles e problemática en torno á medición e conceptualización. As estimacións sobre o stock de inmigrantes en situación irregular en España.
TEMA 7. Análise descriptiva dos datos	Distribución das variables, medidas de tendencia, análise descriptiva da información. Construcción, cálculo e análise de taxas, índices e indicadores. Realización e análise de táboas de continxencia. Técnicas de representación gráfica. Introducción á representación cartográfica da información.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A3 A5 A6 A7 A8 A9 B1 B2 B3 B4 B5 B11 B13 C1 C3 C4 C5	15	15	30
Traballos tutelados	A6 A7 A8 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 C3 C4	1	12	13
Prácticas de laboratorio	A6 A7 A9 B2 B4 B5 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B15 C1	5	0	5
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia, ca axuda de TIC, e segundo o esquema temático contemplado neste programa. A exposición incorpora elementos de participación e debate do estudiantado. No caso das persoas que cursan a modalidade online, as sesións maxistrais serán transmitidas por videoconferencia a través de internet, estando aberta a posibilidade de participación en directo nos debates que se xeneran na aula a través de comentarios na Moodle.

Traballos tutelados	Realización dun trabalho de análise da información de diversas fontes estatísticas sobre a inmigración nunha Comunidade Autónoma. No caso das persoas que cursen o mestrado de forma non presencial, tras da entrega do correspondente trabalho tutelado, realizaráse unha titoría virtual na que se revisarán distintos aspectos do trabalho co/a estudiante en cuestión co obxecto de garantir a identidade da persoa que entrega dito trabalho.
Prácticas de laboratorio	Realización dunha práctica de folla de cálculo de consulta, tratamiento, análise e representación gráfica de información estatística sobre os movementos migratorios. Esta práctica poderá realizarse online (será colgada na Moodle) para o estudiantado que curse a modalidade online. A realización da práctica neste caso contará con asistencia da profesora a través de titorías online.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada nesta materia será necesaria para resolver as dúbihdas xeradas nas clases, especialmente na parte de prácticas de laboratorio. Asemade, recoméndase a atención personalizada para a elaboración do trabalho de avaliación desta materia. Para o estudiantado que curse a modalidade online, as titorías serán realizadas a distancia de acordo coas ferramentas que proporciona a Moodle neste sentido.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A6 A7 A8 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 C3 C4	Realización dun trabalho de análise da situación da inmigración nunha Comunidade Autónoma a través do manexo de diversas fontes estatísticas.	100

Observacións avaliación

Tal e como se indica no apartado correspondiente a metodoloxías, os/as estudiantes que cursen a modalidade online deste mestrado terán unha titoría online coa profesora tras da entrega do trabalho para garantir a identidade da persoa que entrega o principal elemento de avaliação desta asignatura.

Fontes de información

Bibliografía básica	- GARRIDO, L. (2004). Para cuantificar a los extranjeros. Madrid. - DOMINGO, A. e BRANCÓS COLL, I. (2000). Entre el flujo y el stock. El análisis demográfico de las migraciones internacionales y de la población de nacionalidad extranjera en España. Barcelona. CED (UAB) - BILSBORROW, R.E. et alia (1997). Concepts Underlying International Migration Statistics. Xenebra. OIT - BARBESINO, P. (1998). Observing Migration: The Construction of Statistics in a National Monitoring System. Londres. Palgrave Macmillan
Bibliografía complementaria	- VINUESA ANGULO, J. (2007). Técnicas y ejercicios de demografía. Madrid. INE - VINUESA ANGULO, J. (1994). Demografía: análisis y proyecciones. Madrid. Síntesis - MASSEY, D.S. e CAPOFERRO, C. (2004). Measuring undocumented migration. - POULAIN, M, et alia (2006). THESIM. Towards Harmonised European Statistics in International Migration. Lovaina: Presses Universitaires de Louvain - SANDELL, R. (2006). Spain's immigration experience: lessons to be learned from looking at the statistics. - SÍNDIC (2008). La gestión municipal del empadronamiento de los inmigrantes. Informe extraordinario. - LEMAÎTRE, G. (2005). The comparability of international migration statistics. Problems and prospects. - DELAUNAY, D. e TAPINOS, G. (1998). La mesure de la migration clandestine en Europe. Volumes I e II. París. CE - DEVOLDER, D. et alia (2006). Estimación del grado de error en el registro de la población extranjera en España: un enfoque comparativo. Barcelona. CED (UAB) - JANDL, M. (2004). The estimation of illegal migration in Europe.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías